

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Stürgkhov predlog.

V teh časih, ko se Nemci krčevito oprijemajo dogme o nedotakljivosti narodne posesti, katera dogma, mimogrede omenjeno, ne pomeni družega, kakor da je sedanja nemška narodna posest usurpirana in krivična; v teh časih, ko imajo ravno Nemci najtehtnejše uzroke, bati se vsake sapice v parlamentu, ker lahko vsaka sapica ta parlament razžene in ž njo pokoplje sedanjo ustavo; v teh časih, ko bi bilo misliti, da bodo nemške stranke mirne in spravljive ter se izogibale vseh konfliktov, v teh časih se je, ne morda kak blazen šovinizist, ampak zastopnik »ustavovernega«, »državo ohranjujočega« nemškega veleposestva povzpел do predloga glede slovenskega srednjega šolstva na Štajerskem, ki ne pomeni družega, kakor atentat na slovenski narod, udarec v obraz ne samo Slovencem na Štajerskem, nego vsemu narodu.

Srednje šolstvo na Štajerskem je glasna priča, da velja slovenski narod v Avstriji za element, čigar razvoj in napredek se mora z vso silo zavirati, ker tega elementa že ni mogoče kar na kratko ubiti. Pol milijona štajerskih Slovencev ima pravico vsaj do treh popolnih gimnazij in do jedne višje realke. To je minimum tega, kar narod potrebuje, kar mu gre po številu, po krvnem in denarnem davku in kar mu pritiči v razmeri s tem, kar imajo štajerski Nemci. Dejanski pa imajo štajerski Slovenci samo na pol slovenske paralelne razrede na nižji gimnaziji v Mariboru in na pol slovenske samostojne razrede na nižji gimnaziji v Celju, a še na to beraško posest so zdaj Nemci napravili naskok in še zato revno pridobitev nas hočejo oropati.

Predlog, ki ga je stavil grof Stürgkh v proračunskem odseku, je tak, da je o njem sploh nemogoča vsaka diskuzija; ta predlog je čisto navadna impertinenca, je frivolna in predrzna provokacija, na katero ni noben odgovor dovolj oster.

Stürgkh je predlagal, naj se slovenske paralelke v Mariboru ločijo od ondotne gimnazije in ustanove kot samostojna nižja gimnazija, celjski slovenski razredi pa naj se popolnoma opusté.

S tem predlogom se hoče konec narediti vsemu slovenskemu srednjemu šolstvu na Štajerskem. Celjski razredi naj takoj poginejo, v Mariboru pa naj se ondotne paralelke prelevijo v samostojno nižjo gimnazijo ter tem potom store smrt.

Predlog glede mariborske gimnazije je zategadelj nesprejemljiv, ker pred-

lagana samostojna nižja slovenska gimnazija na noben način ne more obstati. Samo popolna gimnazija ima v sebi življenjske pogoje. Če se ustanovi samo nižja gimnazija, se je bo vse izogibalo in dijakom se še zameriti ne more, če nočejo iti na tako hermafroditško gimnazijo, ko morajo po zvršeni nižji gimnaziji prestopiti na tuj zavod, na popolnoma nemški zavod, kjer imajo v vsakem profesorju krutega sovražnika, ki samo preži, kdaj jih uniči.

Če hočejo Nemci mariborsko gimnazijo osvoboditi slovenskih paralelek, se to lahko zgodi, ali samo na ta način, če se ustanovi popolna slovenska gimnazija v Mariboru.

Kar se pa tiče Celja, moramo le ponavljati, kar smo že rekli, da je to atentat na slovenski narod.

Celjske paralelke niso bile ustanovljene jednostransko, ampak so bile plod porazumljenja med Slovenci in Nemci, bile so pogoj, pod katerim se je ustanovila koalicija in pod katerim so Nemci s Plenerjem in Wurmbandom prišli na krmilo. Tisti grof Stürgkh, ki hoče danes biti rabelj slovenskega srednjega šolstva na Štajerskem, je bil takrat jeden prvih »macherjev« in je v plačilo za svojo koalicijsko navdušenost dobil mastno službo dvornega svetnika v naučnem ministrstvu. To, kar je mož pred šestimi leti sam odobral in podpiral, to hoče danes sam zatreti.

S tem predlogom se ne namerava samo celjsko gimnazijo osvoboditi slovenskih razredov, ampak oškodovati se hoče sploh Slovence vsega ozemlja, kar ga gravituje v Celje. Ne bomo govorili o tem, da imajo tudi ti Slovenci pravico do srednje šole, več pravice, kakor tista peščica kričavih Nemcev in renegatov, ki žive v Celju in so proti slovenskemu prebivalstvu teh okrajev v taki manjšini, da bi niti svoje ljudske šole ne imeli, če bi se ž njimi postopalo tako, kakor se postopa s Slovenci.

Sicer je pa v tej zadevi vsako razpravljanje odveč. Nemci hočejo z Nemcem lastno brutalnostjo oropati slovenski narod za tiste revne razrede, ki jih imamo v Celju, ne da bi nam dali za to kakršnokoli odškodnino, izvršiti hočejo torej čisto navaden rop, ne meneč se za posledice, ki jih tak rop mora imeti.

Mi smo načelno proti temu, da se glede celjske gimnazije sklene kak kompromis. Seveda velja to le za nas in nismo pooblaščen, govoriti niti v imenu štajerskih Slovencev, niti v imenu poslancev. Zdi se nam pa, da bi bil že čas, da se celjsko gimnazijsko

vprašanje definitivno reši potom porazumljenja, a le na ta način, da Slovenci ne bodo škodo trpeli. Sicer pa je v sedanjem štadiju te zadeve popolnoma odveč o tem razpravljati, ker se gre danes le za to, če bodo imeli Nemci moč svoj naklep izvršiti, ali ne. Da so z vlado sporazumljeni, s tisto vlado, ki vedno deklamira, da izvrši le tiste premembe v narodnostnem oziru, na katere se zjedinita prizadeta naroda, o tem ne dvomimo, sicer pa se to pokaže v kratkem in tedaj bodo slovenski poslanci vedeli, pri čem da so.

Poslanci so zagrozili, da bodo izvajali vse konsekvence, če bi vlada ugodila zahtevi Nemcev. Kar se tiče nas, postopali bomo solidarno ž njimi, pa če gredo do zadnjega.

Meč pravice.

Februvarja meseca l. l. bila je v Podragi občinska volitev. Župnik Koller je v cerkvi Podražane vedno izzival, da je liberalcem »odklenkal«, čeprav oni liberalno volijo. Na izzivanja odgovorili so mu na dan občinske volitve, za katero se je Koller silno, toda zastonj trudil, s tem, da so mu ob mraku kake pol ure s kravjimi zvonci prav krepko »klenkali«. Iz velike množice demonstrantov spoznali so klerikalci v mraku le tri, v četrtem so se pa zmotili; župnik sam ni nikogar poznal. Temu sledi ovadba zaradi kaljenja nočnega miru. Obtoženci so ugovarjali, na kar je bil jedina priča župnik Koller zaslišan, ki je izpovedal, da so rečeni štirje obdolženci razgrajali in kot nepristranska priča še skromno prosil, naj se obdolžence prav ostro kaznuje, kar je na g. glavarja s tako neodvračljivo silo vplivalo, da je četrtemu obdolžencu, ki je v očigled župnikovemu pričevanju hotel ponuditi dokaz po pričah, da se dotične demonstracije niti udeležil ni in da je župnik zoper njega krivo izpovedal, zagrozil prav v duhu avstrijskega Prügelpatenta 24urni zapor, ako ne molči. In fant je na to res molčal, glavar pa na podlagi župnikovega pričevanja vse štiri obdolžence v 48urni zapor obsodil! To se je zgodilo 22. maja l. l. Fant je vložil priziv do deželne vlade, v katerem je navedel priče, da se je ob času demonstracije vse drugje nahajal, ter tudi omenil, da je župnika ovadil sodišču radi krivega pričevanja. Dne 5. julija l. l. potrdila je padeželna prizivna oblast sodbo I. stopinje brez vsakega ozira na navedbe priziva, da bi človek nehote mislil, da prevladuje tudi v II. in-

stanci nazor, da se obdolženec ne sme braniti, kadar župniki pričajo, in da se vsled tega prizivi niti ne čitajo.

Mej tem je bil župnik pri sodišču zaslišan ter tam izpovedal, da ni iz množice nikogar izpoznal, in da vsled tega ne more nikogar obdolžiti. **Strah dela namreč časih čudeže tudi pri župnikih**, da v sili resnico govore. Kljub temu bi bil moral fant v zapor, da ni nekdo interveniral ter fant vložil prošnjo za obnovitev kaz. postopanja, kar nameravajo tudi ostali trije, ki so že kazni odsedeli, storiti. Ta prošnja je bila vložena že v juliju in še danes ni kljubu že davno izvršenim poizvedbam nobene rešitve, dasi se je že urgirala. Sodišče ne more postopati, ker mu vlada aktov ne odstopi; vlada pa morda računa, da se bode ta škandalek počasi pozabil in da je fant vesel, da ga nikdo z zaporom ne nadleguje. Ali vlada vеди, da nam je župnik Koller preveč pri srcu, da bi še nadalje čakali in molčali, in bodemo znali v slučaju potrebe tako uporabo Prügelpatenta na korist župnikov na primernem mestu primerno osvestiti. Osebna čast in svoboda sta nam preveč draga, da bi si jo dali s krivoprisežnimi popi omadeževati in omejevati. Pravica bodi slepa ali pa gledaj bistro, **škiliti pa ne sme!**

Politični pregled.

Državni zbor se je sešel dne 4. t. m. in se bo zdaj takoj lotil nekaterih, za državo nujnih zadev. Poslanci so imeli poldrugi mesec počitnic, dobe pa za ves ta čas po 10 gld. na dan. Proračunski odsek se je sešel dosti prej in bo že tekom tekočega tedna s svojimi razpravami gotov. V sredo se je bil boj za slovenske srednje šole. O tej zadevi govori današnji uvodni članek. Značilno je, da je z nemškimi strankami potegnil tudi socijalni demokrat Pernerstorfer. Tu se je zopet jedenkrat pokazal značaj voditeljev socijalnodemokratske stranke. Ti ljudje se kar cede sladkih besed o ravnopravnosti, da varajo slovenskega delavca, v bistvu pa se od najhujših nemških kričačev čisto nič ne razlikujejo, ampak so ravno tako krivični nestrpni in ravnopravnosti sovražni, kakor nemški nacionalsci. Internacijonalnost, ki jo imajo na jeziku, je samo sredstvo, da slovanski proletarijat slepijo in za nos vodijo.

Vojna v Južni Afriki. Te dni je nizozemska vlada poskusila posredovati mej Angleži in Buri zaradi miru in se je v tej zadevi obrnila na angleško vlado. Ta je pa ošabno odgovorila, da ne potrebuje nobenih posredovalcev, in če hočejo Buri mir, naj se obrnejo na generala Kitchenerja, ki zapoveduje angleški armadi v Južni Afriki.

Senzacijonelna obravnava pred dunajskimi porotniki.

Klerikalci vedno trde, da so duhovniki vzvišena bitja. Ljubljanski škof, je v pastirskem listu z dne 12. decembra 1900, v katerem je žalil nepozabnega cesarja Jožefa II., med drugim pisal: Res je, tudi duhovniki morejo imeti slabosti (!!), tudi

oni morejo storiti pogreške, saj so ljudje; toda vsi duhovniki imajo one oblasti, brez katerih ne morete priti v nebesa in se zveličati. Oh, obžalujte (!!) pregreške takih nesrečnih duhovnikov, obžalujte (!!) njih strastnost, toda spoštujte jih kot duhovnike, kot namestnike božje.

Izrasel eksemplar takega duhovnika, ki bi se ga po nauku ljubljanskega škofa spoštovati moralo, dasi ni vreden, da se mu v obraz pljune, je sedaj občeznani župnik nesrečnih občin Millstadt na Koroškem in Schwertberg na Gornjem Avstrijskem.

Zaradi tega človeka se je pred dunajskimi porotniki vršila zadnja dva dni obravnava, katero so morali od časa do časa proglasiti kot tajno, da se ne bi poslušalci pohujšali, da se ne bi občutljivim prisotnikom — obračali želodci. Vsakdo namreč ne more prenašati svinjarij, kakršne je počenjal občutljivi župnik Janez Evangelist Mitterndorfer. Vkljub temu še ima ta »božji namestnik« tako občutljivo dušo, da je tiral urednika »K. N.« pred porotnike, ker je ta list sprejel od nekdanjih Mitterndorferjevih župljanov podpisano poslano. Župniku so se očitale, pa tudi dokazale sledeče duhovne »čednosti«: Nečisto govorjenje, pohotni napadi zoper učiteljico Sch.; krivično obdolženje iste hudodelstva iz maščevanja, ker se mu ni udala; enaki nečisti poskusi zoper učiteljevo soprogo; nedostojno vedenje napram šolskim deklicam, da ga je moral ordinarijat začasno suspendirati ter mu odvzeti pravico poučevanja veronauka; poverjenjše posojilničnih knjižic tujih strank; svoje lastne stariše je zmerjal in zasramoval, ker so mu očitali nočne sestanke s kuharico; o prisegi je zaničljivo govoril; večkrat se je tako opijanal, da se je zgrudil ter so ga morali nositi v župnišče itd. itd. Vse priče so izpovedale obtežilno za tožečega župnika, tudi odposlanec ordinarijata iz Linca. Mežnar je izpovedal, da je imel Mitterndorfer na svoji prejšnji službi do sto »kuharic«, samo enega dne so se tri odpeljale. Najbolj obtežilno pa je izpovedala učiteljica Sch. Pohotni župnik ji niti pred otroci v šoli ni dal miru. Obečal ji je vse mogoče, ako se popelje ž njim za eno noč na Dunaj. Ker je v kljub vsem naskokom tega »žeganega petelina« ostala stanovitna, napel je druge strune. Reče ji: »Vsako dekle je neumno, ki ne uživa svojega življenja«. Ko mu učiteljica odgovori, da ni to dovoljeno, temveč je greh, potolaži jo župnik: »To je le »odpusten greh«; z duhovnikom se pečati, je tako malenkosten greh, da se lahko grek obhajilu brez spovedi.« Nad takimi župnikovimi nazeri so se celo sodniki glasno zgražali. Podobne dejanske naskoke je morala pretrpeti od župnika tudi učiteljeva soproga, ko je ležala bolna ter jo je hodil župnik — tolažiti!

Ženo nekega delavca je župnik toli časa zalezoval, da se je ločila od moža. Obljubil ji je za vsak sestanek ž njim — tri odpustke! Prečitajo se tudi naslednja pisma, ki jih je pisal neki poročeni ženi: »Moja ljuba Mari!« »Domov prišedšemu mi je bilo zelo dolgčas. Nimam miru, ko nisi ti pri meni itd.«; potem: »Moja ljuba! V soboto sem bil v gozdu. Ti nisi prišla, vse zaman. Pozabila si vse prisege« itd.; potem: »Mar misliš

da imam še drugo ter da si nesrečna v ljubezni? To so zgolj prazne govornice. Znano ti je, da sem kupil vilo ter vzel v ta namen 800 gld. cerkvenega denarja, ki jih moram povrniti pred škofovo revizijo, sicer sem uničen. Ženica, golobičica, pomagaj hitro svojemu zvestemu Hansiju.« Toda dovolj, po primere nam ni treba hoditi iz dežele. Za »rahločutnost« tega božjega namestnika je dovolj dokazano, ako povemo, da se je proti vsem sv. . . . kim očitanjem mirnodušno in brez sramu skliceval na zdravniško spričevalo, češ, da je bil spolno okužen in — inpotent.

Porotniki so toženega urednika zaradi petih točk oprostili, in sicer zaradi vseh očitaj, ki se tičejo svinjarij in lopovščin, ki jih je župniku očital, krivim pa so ga spoznali zaradi očitaja, da je župnik hudodelec. Porotniki so se postavili na stališče, da je hudodelec le tisti, ki je zaradi hudodelstev obsojen, ne tudi tisti, ki je storil sicer taka hudodelstva kakor župnik Mitterndorfer, a ni bil obsojen. Vsled tega pravoreka porotnikov je sodišče toženega urednika obsodilo na 14 dni zopora.

Mitterndorfer je še sedaj duhovnik in mašuje in podeljuje sv. zakramente!!

Kaj pravite, gg. okrog »Slovenca«, ki ste šele zadnjič pisali, da je le »krščanstvo« temelj nravnosti?

Domače in razne novice.

Ljubljanski škof kot zavarovalni agent. Minoli teden je »Slov. Narod« po »Soči« posnel vest, da je ljubljanski škof poslal cerkvenim oskrbništvom na Goriškem poziv, naj zavarujejo cerkvena poslopja pri »Vzajemni zavarovalnici«. Kakor smo sedaj izvedeli, je bil tudi kranjskim cerkvenim oskrbništvom doposlan tak ukaz in se mu morajo duhovniki seveda pokoriti. Opozarjamo cerkvene kjučarje, da je zavarovanje, ki se je izvedlo brez njihove vednosti in brez njihovega privoljenja, neveljavno, in svarimo jih, naj se ne dajo pogovoriti, zakaj če škof svojih lastnih poslopij ne zavaruje pri svoji zavarovalnici, potem ta škofova zavarovalnica pač ni vredna posebnega zaupanja.

Iz skrivnosti ljubljanskega semenišča. »Slov. Narodu« se piše: Pred nekaj dnevi ste v notici »Lastno zrcalo« nekoliko pojasnili neko klerikalno navodilo za vzgojo mladih ljudi. Temu bi se dalo še marsikaj pripomniti, česar pa ni treba iti iskat na Francosko. V ljubljanskem semenišču n. pr. je to že stara resnica, da je špiritual dr. Ušeničnik pri nedeljskih eksortah, kakor tudi pri običajnih večernih razmišljanjih opetovano priporočal, izogibati se vsakega, še tako majčkenega pojava skušnjav — mesenega poželjenja. Kar je povsod v navadi, in se ne spodtikuje na tem nihče, da se zlasti mladež drži z rokami okoli vratu, to je v ljublj. semenišču ne samo odsvetovano, temveč naravnost prepovedano. Ne sme se, ako tovariš tovariša pozdravi, roke stiskati. Da, gre se še dalje! Znano je tudi med lemenatarji, da ni nikjer večjega klečplastva, potuhe, hinavščine in simuliranja, kakor v cerkvenih zavodih. Često se najdeti po dva in dva, ki potem jednako,

prijateljsko mislita. Seveda morata skupaj tičati, da ju ne zasači kak Kulavčev »Protectionskind«. A dosti je že, da sta prijatelja. Niti tega ne bi smelo biti, kajti »gospod špiritual« so prepovedali, ker v svoji veliki previdnosti mislijo na vse, kar bi se utegnilo »goditi med dvema osebama« — morda naturo preganjati. Po špiritualovem mnenju bi morali bogoslovci seveda še večjo popolnost doseči: v obraz, v oči se ne bi smelo gledati, zlasti pa ne v rudeča lica lepega spola. Saj se jih vidi, ki se drže tega principa. Ako je kdo lemenatarjev toli predrzen, da najsi tudi svojo sestro, bognedaj pa znano dekle, pozdravi na ulici vpričo kolegov, tedaj ve, da preži nanj tolikokrat po dvoje oči, kolikor je lemenatarjev. Posledica tega je, da vestni lemenatarji, ki so kratkovidni, puste pri sprehodih svoja očala doma, da nimajo skušnjav na cesti z desne in leve, Strah je lepa reč, posebno, če se tovariš tovariša boji, da ne bi nesel »očetu« česa na nos, kakor zovejo Kulavica. Skrito in lepo po tihem cvetejo tu kreposti in čednosti: Virtuti in Musis. Še pred par leti je bilo par sedaj strastnih kaplanov zaljubljenih v ne ravno lepo mežnarjevo hčer. Isti in drugi pozleteli so kak večer, tiho, počasi, da se stopinja ne glasi, na ples, zunaj lemenatarski plašč, znotraj »Lack und Frack«. Plačali so pa ne vstopnino, ampak izstopnino, ker »Cerberus« spušča le proti honorarju — a vse le za sveto božjo stvar. Če radi nevarnosti ni bilo mogoče v Ljubljani lumpati, služilo je celo kolo za bližnje izlete. Zjutraj je bil bicikelj zopet do prihodnje vporabe spravljn pri kakem znancu. V semenišču določena je tudi pritlična sobica za slučajne posete. Da je to v celem semenišču najbolj temna luknja, je tudi znano. Koliko bi vedele stene povedati o pikantnih posetih ali polegih tega črnega brloga. Tudi za pijačo se dobro skrbi prav po vzgledu predstojnika. Bil je baje močno bolan. Na alternativo zdravnikovo, da mora nehati ali s tobakom ali s pijačo, odločil se je raje za tobak. Zato je dober vinski bratec, a hud nasprotnik tobakarjev, zlasti piparjev. Samo očitno se ga ne sme napiti po njegovem mnenju. Zato se je že čisto dogajalo, da so si bogoslovci pustili vina v škornjih donašati. Iz časov, ko Ljubljana še ni imela vodovoda, ko so morali semeniški hlapci v velikih vrčih vodo donašati, pripoveduje se ta dogodba: Hlapec nese v vsaki roki po jeden vrč. Kulavic, sluteč, da nese pivo, zarohni nad hlapcem: »Kaj neseš?« »Vodo«, se mu ta odreže. »Pokaži, da vidim!« Hlapec mu pomoli vrč s pivom pod nos. »Ne, pokaži un vrč, da pokusim, je li res voda.« Seveda v drugem je bila res voda in hlapec je dobil mastne pitnine, ker je prelata na led speljal. Toliko za danes, prihodnje bomo pa bolj v dno segli in izvlekli kaj pikantnejšega na dan, da ne boste mislili, gospod urednik, da je v ljublj. lemenatu dolgčas. Saj se že razgled spleča, ki ga uživa oko na Pogačarjevem trgu. Tu so dan za dnem iz sobnih števil 51 in 52 rendesvous-i, a le z očmi — pardon, koliko da svota števil 51 in 52? — Ako bi se prav natanko gledalo, zdelo bi se človeku, da pada čisto kak droben listek pri oknu na tla, od koder ga nežna roka vzdigne, da zgine z njim . . .

Ljubljanski škof je bil pred kratkim v avdijenci pri cesarju. Kakor čujemo,

je šel prosit, naj bi cesar pomilostil dr. Lampeta. To bi seveda škofu dišalo, da bi njegovi pisarji političnim nasprotnikom kradli čast in poštenje, prisojena pokora za njihova lopovstva pa naj bi se jim potom cesarske milosti prizanašala. No, bomo videli, če si bo justično ministrstvo upalo, priporočiti dr. Lampeta cesarski milosti.

Vinogradniško društvo je imelo minole dni izredno čast, da je bilo zaradi dolžnega zneska 2100 K zarubljeno. Značilno je, da je zapriseženi uradni cenilec cenil najboljše vino s posodo vred na — 10 krajcarjev liter. Iz tega se lahko sklepa, kako brozgo ima to društvo v svoji zalogi. Ni čuda, da se v škofovi oštariji »pristno« vino tako pod ceno prodaja.

Koliko stane »Marijin otrok«? »Marijine družbe« se ustanovljajo sosebno na Kranjskem, prav liki gobam po deželi se množe. Pa saj ni čuda, ako pomislimo, kako lepe dobičke spravljajo duhovniki pri tej družbi v svoje nenasitne bisage. — Računajmo malo: Svetinja stane 80 vin., knjižica za »Marijine otoka« 2 K, prispevek za »bandero« 2 K, mesečni prispevek 60 vin. Skupno 5 K 40 vin. Za prispevek za bandero se sicer nihče ne sili, skrbi se pa že zato, da vsak plača popolni znesek. V Trnovem na Notranjskem je baje tisoč udov, torej 1000 × 5 K 46 vin. = 5400 K. Prosimo, to ni šala, ampak bridka resnica. Pettisoč štiristo kron! Pa če je tudi kaj manj, je še zmiraj ogromno, ker se revno ljudstvo odere za razmeroma velikansko svoto, ne da bi imelo od tega le najmanjšo korist. Tako oderuštvo kriči do neba, a nebo je — gluho.

Kdor zna — pa zna. Pretečeno nedeljo je imela šentvidska »Narodna čitalnica« svoj občni zbor, ki je bil tako čudno sklican, da nanj ni bilo ne pred sednika in ne podpredsednika. Klanfarjev Tone, ki ima itak odbore vseh šentvidskih društev v malem žepu svojega telovnika, je vodil razprave kar sam. Med drugim so se razpravljala tudi nova pravila, katerih sicer ni bilo nič potreba za društvo, pač pa za Toneta in pa za g. fajmoštra. V nova pravila je Tone predlagal sprejeti odstavek, da društveni odbor potrjuje ali pa odklanja šentvidski g. fajmošter. To je taka prismodarija, da je ni mogoče verjeti. S tem se je pa tudi poseglo v delokrog eksekutive. Če pripusti vlada kaj takega, potem se bo lahko vsak mežnar iz nje norca delal. Čitalnica pod fajmoštrovim pokroviteljstvom ni več »Čitalnica«, ampak čisto navadna in še revna bratovščina. Nihče ni ugovarjal: mladina ne, ker se boji klanfarjeve strasti, ki pri najmanjšem nagovoru vskipi, da kar šepeta, kakor bi zelje tlačil in tudi »možje« ne, ker večinoma samo takrat v hlače zlezejo, kadar gredó v Ljubljano, doma so pa zadovoljni z mežnarjevo — šrajco. Tone je pa le dosegel dvoje: fajmoštra je malo »napucal«, da bi ljudje mislili, da je res kaj in pa malo odškodoval ga je, ker ga ne more spraviti v Ljubljano za — korarja, sam sebe je pa imenitno priporočil č. duhovščini, češ: pogledjte kako znam pospeševati katoliško organizacijo. Krijem pa tudi cerkve in zvonike in zraven tudi farbam, če treba. Torej — le vkup, le vkup! — O ti dobro ljudstvo, ki se daš

takole voditi! Le trpi in trpi po navodilu tistega fajmoštra, ki je učil: »Dva prešička rédi! Poldruzega daš potem meni, pol pa mežnarju. Sam pa snej, kar je pri reji ostalo. Potem boš pa lahko v nebesa prišel!« —

Klerikalci pri delu. Iz konsumov v Dolenji vasi in Ribnici, katera so ustanovili »gospodje« iz sovrastva do trgovcev, se čujejo že delj časa prav zanimive stvari. Poneverjenja in tatvine so se dolgo prikrivale, a neugodne bilance, primanjkljaji koncem leta 1901. se ne dajo udušiti. Pred nekoliko dnevi so odgnali orožniki dva mladeniča in jednega pobožnega kočarja k sodišču, ker so baje že dolgo časa in precej izdatne svote izmikali iz dolenjskega konsuma. Pobožni konsumar je baje v svoji združni knjižici hranil skupaj vkradene bankovce in spovedne listke! Upamo, da bode uvedena sodnijska preiskava bolj natančno razkrila delovanje te zadruge, katero je bil ustanovil srboriti kaplan Žužek zase in za svojega brata in katero sta do pred kratkim sama vodila. Odtegnila sta pete oba, a odgovornosti za nered, kateri so se godili pod njima, se vendar ne moreta popolnoma otresti. Kaplanovemu bratu, kateri nima prav čiste preteklosti, sicer ljudstvo ni prav zaupalo, a balo se je kaplana, ki ni poznal ozirov. Ljudski glas pravi, da si je poslovodja Žužek opomogel pri konsumu, konsum pa je opešal. Združni deleži po 50 K so večinoma le na papirju. Pri teh razmerah ni čuda, da se bolj zavedni in pošteni posestniki umikajo zavoženi zadruzi. V resnici pobožni župnik, opetovani obiski knezoškofa, Marijina društva in druge bratovščine ne morejo zatreti pregrešnih strasti v človeku, dokler se bode gledalo le na vnanjost, gojilo hinavstvo, povzdigovalo kot »poštene in zavedne možje« samo tiste, kateri hodijo ob volitvah skozi drn in trn z duhovni in dokler se bodo ustanovljale zadruge iz zgolj sovrastva in škodoželjnosti do bližnjega. Tudi v ribniškem konsumu, ki stoji pod pokroviteljstvom kaplana Brešarja, poka in se splošno govori o raznih defraudacijah in tatvinah. Čuje se o primankljaju 1200 K. Kaplan Brešar se peha in trudi v potu svojega obraza, da uduši nered v konsumu in da ne pride na dan, kar kipi pod njegovim plaščem. Nezdrava stvar ne more dolgo trajati. Znano je, da se prodaja v konsumih tudi za neude in da si posebno pobožne ženice odbornikov rade kaj izberejo za-se. Ubogo zaslepljeno ljudstvo, kdaj se ti odpro oči?

»Obrambno društvo«. Pred nedavnim časom so klerikalci ustanovili »Obrambno društvo«, ki zdaj prav marljivo fabricira popravke. Kdo ima pri tem zaslužek — in profit je klerikalcu vedno prva stvar — ne bomo preiskovali. Društvo ima posebne tiskovine, s katerimi obvešča svoje pristaše, kaj se je o njih pisalo, ter jih pozivlja, naj sestavijo popravek. In popravkov kar dežuje in »popravlja« se točno po morali famoznega sv. Liguorija vse; celo sloveči konsumar, ki je posvinjal posteljo v Hardetovi gostilni v Kočevju, se je drznil poslati popravek, mej tem ko se ne upa tožiti. No, mi smo prepričani, da tudi to ne bo pomagalo. V duhovnika Scheicherja »Kath. Centralblatt« smo zadnjič čitali, da so se

obrambna društva slabo obnesla, tako da ponekod že nihče več neče biti predsednik, češ, da bolj ko se kaka stvar meša, bolj smrdi. Tako je tudi pri nas. Nekaj časa bo popravkov kakor listja in trave, potem pa bodo nehali. To garantiramo gospodom od nasprotne stranke. Mi smo doslej vsako stvar brez ovinkov povedali, da bitako imel vsakdo priliko, nas tožiti in nas pred sodiščem postaviti na laž, če smo mu storili krivico. Mesto tožba pa se nam pošiljajo — popravki. Že to dejstvo samo kaže, koliko so vredni ti popravki. Sicer pa bomo gospodom pokazali, da se zamore vsaka stvar tudi tako povedati, da vsakdo ve, pri čem da je, popravek je pa vendar nemogoč.

Brez svete popotnice umreti se zdi našemu kmetškemu ljudstvu največja nesreča, a vendar se prav pogostoma primeri, da umrjejo, ne da bili sprejeli poslednjo tolažbo. Časih duhovnik tega ni kriv, zgodi se pa tudi mnogokrat, da po duhovnikovi krivdi kdo umrje, ne da bi bil prejel sv. popotnico. Tako je nedaleč od Ljubljane, nedavno tega, prišel nekdo v nedeljo zjutraj klicat župnika, da naj gre v 10 minut oddaljeno vas obhajati na smrt bolno deklico. Župnik je pa poslanega človeka zavrnil in rekel: V četrtek v jutro po maši pridem neko staro ženo za advent spovedati in pri ti priliki bom še bolno deklo spovedal in obhajal. Smrt pa ni hotela lenega župnika čakati do četrтка in je pokosila bolno deklico, ne da bi ta bila prejela toli zaželeno sv. popotnico. Ta leni župnik hoče še celo smrt komandirati, da naj svoje žrtve pobira, kadar se bo župniku zljubilo. Sicer pa to ni prvi slučaj v tej fari, da so ljudje umrli, ne da bi prejeli sv. popotnico, ampak se je tacih slučajev primerilo že več in je bila tega vedno kriva župnikova lenoba. Konstatiramo, da nam tega ni pisal župnik Karol Ceme v Dolu.

Peč se mu je podrla. Z ozirom na notico »Na agitacijskem potovanju se mu je peč podrla« v št. 1. Rodoljuba z dne 9. jan. in glede na notico »Jakličeva podrtja prč« v št. 2. Rodoljuba z dne 23. jan. 1902, smo prejeli popravek ki se glasi: Vsa tista dejanja, katera se v oznanjenih dveh vesteh meni pripisujejo, so popolnoma neresnična. — J. Jaklič, učitelj. — Z ozirom na ta popravek izjavljamo mi, da je vse res, kar smo pisali. Jaklič naj nas toži in mi mu bomo pred sodiščem dokazali, da je v Hardetovi gostilni v Kočevju, ko je tam prenočil, posteljo posvinjal na način, ki ga v dostojnem listu ni možno imenovati in dokazali mu bomo še druge zanimive okolnosti. Korajža velja, gospod deželni poslanec Jaklič! Če imate dobro vest, pa nas tožite! S »popravki« pa ne spravite iz sveta resnice.

Duhovniški stan in konsumi. Te dni se je razglasil ukaz, ki ga je izdal mariborski škof in v katerem prepoveduje duhovnikom sodelovati pri konsumih, ker je to proti cerkvenim zapovedim in se ne strinja z duhovskim poklicem. Med tem, ko mariborski škof duhovnikom te kramarije prepoveduje, jih pa ljubljanski škof še priporoča in pospešuje, ker katoliška vera na Štajerskem ni nič drugačna kakor na Kranjskem, se moramo pač vprašati, kdo se drži prave vere, ali ljubljanski ali mariborski škof?

Vzorni katoliški mladeniči. V Dobropoljah, kjer vlada znani konsumar in pos—l—anec Jaklič, so se pred kratkim neko nedeljo fantje v cerkvi med službo božjé stepili in se klali z noži in jeglicami. Ti pretepači so sami klerikalci in konsumarji, kar je po sebi umevno, kajti liberalec sploh ne more biti tak.

Mežnar v Sevnici, ki je znan kot strupen klerikalen agitator in hinavec, je bil obsojen na štiri mesece v ječo, ker je kar na debelo ponarejal podpise in listine.

† Dr. Josip Galle. V starosti 68 let umrl je včeraj v ljubljanskem »Leoninu« gospod dr. Josip Galle, umirovljeni c. kr. državni pravdnik. Pokojnik je služil pri raznih sodiščih na Kranjskem in bil dolgo časa državni pravdnik v Celju. Bil je vedno zvest narodnjak in je, dasi uzoren uradnik, prav radi svoje narodne značajnosti moral doživeti tudi občutne krivice. Bodi mu zemljica lahka in časten spomin!

Sneg in burja. Minulo soboto in nedeljo je zapadel sneg, in sicer na Gorenjskem jako visoko. Vlaki so imeli zamude. V Trstu in na Reki je divjala burja. V Trstu je bila strahovita, tako da so morali v luki ustaviti vsa dela. Šest parnikov, ki so hoteli luko zapustiti, se ni moglo ganiti. Parnik »Urania« je bil odtrgan od verige. V mestu je burja podrla mnogo ljudi, nekateri izmed teh so bili ranjeni. V Gvardjeli je burja odnesla streho z neke hiše. Še huje je burja divjala na Reki. V pristanu so morali ustaviti vsa dela, burja pa je s poslopja carinskega urada odtrgala streho. Padajoča streha je nekega kočijaža ubila, nekega pilota pa smrtno nevarno poškodovala.

Dopolnilne volitve na Goriškem na mesto znanih dveh razveljavljenih deželnozborskih mandatov, se razpišejo prav kmalu.

Burja na Goriškem je bila zadnje dni tako silovita, da je odnesla z novega kolodvorskega poslopja v Ajdovščini — streho ter podrla tudi eno železniško čuvajnico.

Roparski napad. Razupiti in tudi že mnogokrat kaznovani potepuh Fran Kreč iz Topolovega, je te dni berača Matijo Lillijo v Homcu napadel, ga davil in s pestjo tolkel po glavi, da je starček omedlel, potem pa ga oropal. Vzel mu je srebrn goldinar in nekaj vinarjev. Orožniki so Kreča 42 ur nepretrgano lovili predno so mu prišli na sled. Preiskali so brez števila skednjev, hlevov in tudi nekaj hiš ter naposled našli roparja v neki zapuščeni koči pri Šmarci ter ga izročili sodišču v Kamniku.

Umór. Med potjo iz Radeč na Hrastnik je baje premogar Franc Strehar iz kamniškega okraja, ki je delal na Hrastniku, pahnil dne 19. t. m. svojo nosečo ljubico v Savo, samo da bi se je znebil in se poročil z drugo, s katero je bil že na oklicu. Radeški postajevodja, stražmošter gospod Josip Dovgan je temu dejanju že na sledu in je morilec že od 27. t. m. v luknji. Ana Strah, ljubica Streharjeva se že od 19. t. m. pogreša.

V mariborski kaznilnici je te dni umrl v starosti 60 let jeden največjih tatov kranjske dežele, znani Anton Prelovšek iz Trzina pri Ljubljani. Prelovšek je bil silno nevaren in prekanjen tat, ki je izvršil nebroj tatvin.

Živinski oče. V Rajhenburgu so zaprli nekega goročega klerikalca, ker je svojo lastno 13 letno hčerko posilil.

Ljudska knjižnica na Ponikvi ob južni železnici. Lansko leto že smo poročali, kako lepo da narašča ta v spomin Slomškove stoletnice ustanovljena, ljudstvu v pouk in razvedrilo namenjena knjižnica in kako marljivo da segajo Ponikovljani brez razločka stanu, starosti in spola po ponujenem jim berilu. — V drugem letu svojega obstanka — leto se pričinja z ozirom na krajevne razmere o Vseh svetih — mora se že zdaj konstatirati, da je knjižnica narasla do 1000 najraznovrstnejših zvezkov in da se krog bralcev progresivno in znatno širi. Od dne 1. listopada m. l. do 1. svečana t. l., t. j. v prvem četrtletju, se je izposodilo 778 knjig. Število oseb, ki si knjige izposojujejo, je pri nas irrelevantno, kajti izposojevalci čitajo izposojene knjige večinoma v domačem krogu na glas, v hišah pa, kojih člani pripadajo že mlajšemu pokolenju, ki so torej več ali manj branja dobro veščji, čita vsak posameznik vsako knjigo sam. Pogosto si menjavajo sosedje prečitane knjige. In če še omenimo, da si ljudstvo vsebino prečitanih knjig često med seboj pripoveduje in tolmači, potem je umevno, da je nemogoče navesti vseh bralcev številoma. Če pa računimo, da pridejo od 3000 ponikovških prebivalcev na posamezno hišo po štiri osebe — številke so približne — in da se čitajo gori omenjene knjige vsak teden v zimskem času v dokazano najmanj 50 hišah, potem znaša število knjig na teden po prečno 64, na mesec 256, število bralcev oz. poslušalcev na teden c. 200, na mesec štirikrat toliko, število, katero priporoča ne le knjižnico samo, ki je mimogrede rečeno doslej pač prva svoje vrste na Slovenskem, ampak priča tudi o nenavadni uka- in znati-željnosti Ponikovljanov. Rekli smo že, da ima ta knjižnica najraznovrstnejše knjige, dejstvo, katero jo samo priporoča in po katerem se loči od podobnih strankarsko politično in versko-ozkosrčno osnovanih knjižnic bral. društev i. dr. O priliki spregovorimo, kaj bero ljudje najraje, ker menimo na tej podlagi izvajati nekake sklepe na duševno stopinjo čitajočega občinstva.

Glavna — »žehta« v Vatikanu. »Ubogi jetnik« v Vatikanu se je lansko leto odločil za — splošno pometanje in snaženje. Saj se pa tudi že ni snažilo, odkar je sedel na stolu sv. Petra papež Sikst IV., a od onega časa je minulo — 400 let. Kaj čuda tedaj, da je ležal prah na palce debelo po 11.000 sobah, ki so še vedno ostale »rimskemu jetniku«. Tla, stene, podobe in mramorni kipi, vse je bilo tako umazano, da se ni dala več spoznati prvotna barva in oblika. Da bi se snaženje hitro izvršilo, dal je papež najeti 1000 mož in 500 žensk, ki so predstavljali skupaj že lep regiment z metlami in krtačami. Toda v velikanskem labirintu vatikanskih dvoran se je ta množica izgubila kakor — Jona v ribjem trebuhu. Kmalu je videl papež, da bi teh 1500 ljudij moralo cela leta snažiti, najeti je dal še 1500 mož in 2000 žensk. Nad to krdelo je postavil 700 paznikov, ki so morali gledati, da se je redno delalo in se ni preveč — odneslo. Vendar je še izginilo v teh osmih mesecih, ko je trajalo snaženje, mnogo dragocenih umetnin. Če še pomisli, da je v Vatikanu samih tapet za 7 ha, ki so jih snažili s kruhom,

se dá »siromaštvo« že nekoliko preceniti. Ker pa se je porabilo v ta namen že prve dni 800 hlebov kruha, dal je papež v Vatikanu samem postaviti več peči za pečenje kruha v ta namen. Koliko lačnih siromakov, ki žrtvujejo svoj zadnji vinar za papežev nabiralnik po katoliških cerkvah, bi se lahko preživelo od tega kruha! No, končno je le šlo delo srečno izpod rok. Že v prvem tednu so izvozili nad 60.000 kg. samega prahu, ki se je bil nabral v 400 letih po raznih predmetih. Mila so porabili vsak teden 2400 kg, vode pa 1000 kg. Nad 2000 krtač in 8000 metel so obrabili, vrhutega pa 80 bal flanel, ki so jo podarili papežu irski katoličani. Dasi je nekaj ljudi delalo »za božji lon«, narasli so stroški za to generalno kidanje Vatikanu nad eden milijon kron. No, pa bo sedaj menda tudi zopet dobro za nadaljnih — 400 let.

Žalostna statistika. Že nedavno tega smo prinesli naravnost strašno vest o samomorih vojaštva pri 10. voju (Przemysl), kjer je poveljnik general Galgoczy, ki velja baje za prihodnjega vojnega ministra. Dodamo še danes letošnje statistiko tega voja l. 1901. Vseh vojaških samomorov je bilo 80, težko se jih je pobabilo 70, samomorov med častniki je bilo 12, zblaznelo je 40 vojakov in 4 častniki, degradiralo se je 3 častnike, pohabljenih vsled pretepanja je bilo 13 vojakov, dezertiralo je ravno 400 mož, obsojenih v strogi zapor in v težko ječo je bilo 725 vojakov, zaradi trpinčenja vojakov je bilo obsojenih v težko ječo 48 podčastnikov in častnikov, zaradi upora sta bila obsojena dva, zaradi političnih prestopkov pa 3 vojaki. Ker je časopisje bičalo našete grozovitosti, bilo je podano od vojaških oblasti 49 tožeb, toda vse so se iztekle na škodo tožiteljem.

Molčeca žena. V Spring Balleyu v državi New York je umrla pred kratkim 70letna Marija Eska, ki je živela 30 let s svojim možem v isti hiši, a ni izpregovorila ž njim niti besedice. Mož si je sam kuhal in opravljal vsa dela zase, žena pa je tudi živela zase, dasi sta živela skupaj. Eska se je pred 30 leti zaklela, da ne izpregovori z možem ne besede več in je prisego tudi izpolnila. Kaj je bil vzrok tej prisegi, pa ni znano. Vsekakor je za žensko taka prisega in še bolj izpolnitev take prisega nezaslišan dogodek!

Klerikalno ljudsko poneumovanje. Iz Španije, ki je znana kot dežela klerikalizma, so zanimivi sledeči podatki. Ni pravljica, če se reče, da je 70% prebivalstva te države analfabetov. Ravno tako ni pravljica, da so v zadnjih letih učitelji v tej državi od lakote umirali in da se učiteljem dovoljuje beračiti, da se prežive. Provincija Cuenca, ki ima 240.000 prebivalcev, je dolžna učiteljem 1.600.000 peset (to je skoraj ravno toliko kron). Bogata provincija Malaga jim dolguje 1½ milijon. Cela država jim dolguje 8½ milijona. Od vseh 24000 učiteljev jih je le 500 redno dobilo svojo plačo, katera nikoli ne presega 500 peset. Premisliti se mora, da je v Španiji sedaj 154.000 duhovnikov. Na vsakih 120 prebivalcev — vračunani so tudi dojenčki — pride že jeden duhovnik. Država plača za nje 70 milijonov. V Madridu so župniki, ki imajo na leto črez 100.000 peset dohodkov. 70 milijonov za duhovnike, za pravne urade in javne šole pa 12 milijonov, — to je znak blagoslovljene Španije.

Celo moštvo ladije — dezertiralo. Ko je prišel pred par dnevi parnik »Szechenyik« pred reško luko ter vsled goste megle čakal vkrcanja, poskakalo je moštvo v čolne ter v noči odplulo. Ko so častniki ubeg zapazili, alarmirali so policijo, kateri se je posrečilo vse poloviti. Vodjo dezertirjev so takoj zaprli, ostale pa zapro, ko priplujejo v Trst. Ubeženci navajajo dva vzroka: slabo hrano in strah, da bi v megli trčili ob drugo ladjo ter ponesrečili.

Največji hotel je vsekakor v New-Yorku hotel »Waldorf-Astoria«, kateri ima svojo pošto, ki mu dovažja vsaki dan okoli 6000 pisem. Hotel ima 60 telefonov, vsak pa se lahko zveže s centralnim telefonom. V hiši ni nič manj kot 1200 ur, katere navijata in oskrbujeta 2 osebi, ki sta samo za to najeti. Poslov je v hotelu 1400, gostov pa povprečno vsaki dan 1500. Obed se pripravi za več nego 2500 ljudij, kuha ga 90 kuharjev v 80 kuhinjah.

Italijanski železničarji so se začeli pripravljati resno na generalno stavko. 2. t. m. so bili v Rimu, Genovi, Neaplju, Turin ter Milanu velikanski železničarski shodi, na katerih se je formiralo zahteve. Spomenica, v kateri so te zahteve precizirane, hoče v prvi vrsti družbe prisiliti, naj uresničijo že davno na papirju obstoječe avancement- in mezdne norme. Do 12. t. m. hočejo železničarji čakati, potem se pripravljajo na boj. Če se pomisli, kake velikanske in strašne posledice bi imela cela dežela od takega generalnega štrajka se razume, zakaj se vlada sama najintenzivneje s tem problemom peča in zakaj skuša na vse načine, štrajk preprečiti. Vlada izjavlja n. p. da smatra železničarje kot javne funkcijonarne, da bi torej njihovo stavko ne mogla dopustiti. Radi tega namerava baje poklicati rezerviste izmed železničarjev k vojakom; po-

tem bi se vsakega štrajkujočega smatralo za dezertirja. Ta argument je pač prazen, ker ima vsak rezervist (in od 100000 železničarjev jih je komaj 30000 v rezervi) 5 dni časa, da se naznani in železničarski štrajk ne mora niti 3 dni trajati.

Loterijske srečke.

Gradeo , 1. februvarja.	79, 22, 50, 53, 70.
Bрно , 22. januarja.	17, 5, 87, 81, 64.
Dunaj , 1. februvarja.	63, 86, 44, 37, 57.
Praga , 29. januarja.	22, 42, 4, 18, 86.
Lino , 25. januarja.	88, 60, 74, 21, 5.
Trst , 25. januarja.	55, 53, 8, 79, 70.

Tržne cene v Ljubljani

2 februvarja 1902.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	21	40	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež, „	15	50	Surovo maslo, „	2	20
Ječmen, „	16	—	Jajce, jedno . . .	—	10
Oves, „	17	20	Mleko, liter . . .	—	20
Ajda, „	14	40	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	15	60	Telečje	1	35
Koruza, „	12	40	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	60	Koštrunovo „	1	—
Leča, lit.	—	20	Piščanec . . .	1	20
Grah, „	—	50	Golob . . .	—	40
Fižol „	—	30	Seno, 100 kilo . .	7	50
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	7	20
Mast, „	1	50	Drva trda, kiftr. .	8	80
Špeh svež, „	1	30	„ mehka, „	5	80

Med. dr.

Dèmeter vitez Bleiweis-Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v vratu in nosu

ordinira (239—3)

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 7

od 3.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 11.—12. ure dopoldne.

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad:

15 milijonov kron. **okroglo 350.000 kron.**

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno. (13—5)

Zahvala.

Due 7. rožnika 1901 nastal je požar in je pogorela hiša, svinjak, pod, čebelnak, hlev in kozolec. Ljudje so prihiteli od vseh strani na pomoč, toda rešiti ni bilo mogoče ničesar ker je bila jako velika suša, a nič vode. Takoj drugi dan šli so nekateri zame v svoje gozde in pomagat zame napravljat les in tudi iz sosednih vasi so prišli les in opeko skupaj vozit, da sem v kratkem času mogel iti s svojo družino zopet pod streho. Hvala jim. — Nadalje se pristrčno zahvaljujem predstojniku iz Korenitke, odkoder sem dobil največ daril kakor tudi tistim, ki so prihiteli z brizgalnico iz Velike Loke, ter vsaj nekaj hišnih rečij rešili. Zahvaljujem pa se tudi ženam in dekletom, ki so od tako daleč vodo nosile. Bog vam povrni tisočkrat. Slišal sem, da bi mi nekateri hoteli še peska pripeljati. Zato vas prosim, da mi ga, kdor ima dobro živino, pripelje, ker ga bodem v letošnjem letu prav veliko potreboval.

V Martinovi vasi, 24. prosinca 1902.

Jože Markovic, pogorelec.

Salame

Iz šunkna 1 gl. 10 kr., domače salame 1 gl., dunajske salame 80 kr. kilo, kranjske klobase, samo prešičevo meso, velike, 18 kr. ena, šunka s kožo „brez kosti“ (Rollschinke) 90 kr. in 1 gl. 10 kr., suho meso in slanina 66 kr., suhe glavine, skoro brez kosti, 40 kr. kilo in drugo prešičevino pošilja po povzetju (2647-3)

Janko Ev. Sirc v Kranju-u.

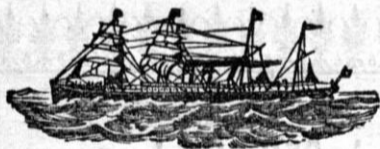
Kozolec

s plaščem, za 5 štantov, je po nizki ceni

na prodaj.

Kje? pove upravništvo »Rodoljuba«.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-25)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Dizitnice in kuverte s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Pomagajte si do mlinov brez vode!

Tvrdka

R. A. Smekal

tovarna za gasilne in gospodarske stroje

ponuja

posameznikom ali občinam mlince na motor brez vode ali pa na rečno moč pod povoljnimi pogoji. Istotako vse gasilne in gospodarske stroje. Roba solidna z garancijo.

Tedaj na noge tam, kjer ni vode in mlinov!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

(278-1)

Kot prava dobrota in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadomestila za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvirnih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.